

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Juraja Semana, JUDr. Petra Dukesa, JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Anny Markovej, v právnej veci žalobcu: **P.**, zast. Mgr. M., proti žalovanému: **K.**, zast. advokátom JUDr. F. **o zaplatenie 10 931 189,- Sk s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. januára 2007 č. k. 2 Obo 52/2006 a na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. decembra 2005 č. k. 35 Cb 95/00-Ko-323 v spojení s doplňujúcim rozsudkom označeného súdu z 18. januára 2006 č. k. 35 Cb 95/00-Ko-341 v znení opravného uznesenia označeného súdu z 3. februára 2006 č. k. 35 Cb 95/2000-Ko-356 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2007 č. k. 2 Obo 52/2006-392 ohľadne výroku o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa o priznaní istiny v sumách 1 154 529,50,-- Sk, 1 397 590,-- Sk, 274 751,-- Sk a 419 994 , 39 Sk a ohľadne výroku ,ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa o úrokoch z omeškania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu **m e n í** tak, že v časti o zaplatenie 2.000 000,-- Sk s úrokom z omeškania 17,6% od 9.6.2000 ho potvrdzuje a vo zvyšku **m e n í** tak, že žalobu zamietá.

Žiaden účastník nemá právo na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 35 Cb 95/00–323 zo dňa 19. 12. 2005 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 1 154 529,50 Sk s DPH vo výške 247 751,-- Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 11. 6. 1997 do zaplataenia, sumu 1 397 590,-- Sk s DPH vo výške 238 775,-- Sk, a to všetko s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 26. 05. 1998 do zaplataenia, ušlý zisk vo výške 247 751,-- Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 11. 06. 1997 do zaplataenia a ušlý zisk vo výške 419 994,-- Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 26. 05. 1998 do zaplataenia a vo zvyšku žalobu zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia poukázal na žalobu zo dňa 31. 05. 2000, v ktorej žalobca žiadal zaviazať žalovaného zaplatiť mu sumu 1 154 529,50Sk spolu s DPH vo výške 274 751,-- Sk spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 11. 06. 1997 do zaplataenia, sumu 1 397 590,-Sk spolu s DPH vo výške 238 775,-- Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 26. 05. 1998 do zaplataenia, ušlý zisk vo výške 274 751,-- Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 11. 06. 1997 do zaplataenia, ušlý zisk vo výške 419 994,39 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6% ročne od 26. 05. 1998 do zaplataenia titulom práva na náhradu škody, ktorá žalobcovi s poukazom na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28 Cb 53/99-94 zo dňa 21. 03. 2000 vznikla tým, že týmto rozsudkom bol zamietnutý nárok žalobcu na poistné voči K., a. s., so sídlom v B., z dôvodu absolútne neplatného právneho úkonu - poistnej zmluvy č. 501 137/96 zo dňa 14. 08. 1996, ktorej neplatnosť podľa odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici spôsobil odporca porušením právnej povinnosti, ktorá pre neho vyplývala z ustanovenia § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka konkrétne tým, že všeobecné poistné podmienky, platné v čase uzavretia poistnej zmluvy, neboli súčasťou poistnej zmluvy. S poukazom na žalobu uviedol, že podľa žalobcu mu vzniklo právo na náhradu škody podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka tým, že práve z dôvodu, že si nemohol uplatniť voči poisťiteľovi nárok na poistné, ktorý mu vznikol v súvislosti s poistnou udalosťou, uskutočnenou dňa 10. 06. 1997, konkrétne krádežou poistených vecí . Uviedol, že takto vzniknutú škodu, vrátane ďalšej škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s ďalšou poistnou udalosťou, uskutočnenou dňa 23. 05. - 25. 05. 1998, taktiež krádežou a nárokom na ušlý zisk, si žalobca v žalobe nárok uplatnil. Citoval rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k.

35 Cb 95/00-Ba-119 zo dňa 16. 11. 2001, ktorý bol na základe odvolania žalovaného uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Obo 49/02 zo dňa 08. 10. 2002 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. S poukazom na zdôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatoval, že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa o základe nároku na náhradu škody, pričom konštatoval, že majetok žalobcu sa konaním žalovaného zmenšil, a to o výšku poistného plnenia, ku ktorému by muselo dôjsť v prípade platnej poistnej zmluvy a zároveň, že zo zdôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že neplatnosť poistnej zmluvy zaviniť žalovaný pre neurčitosť poistnej zmluvy, čo označil ako porušenie ustanovení § 34, § 35, a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tiež preto, že žalovaný nepreukázal, že súčasťou poistnej zmluvy sa stali aj platné všeobecné poistné podmienky v zmysle ustanovenia § 755 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za zrejmé z odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia označil, že fakt, že žalobcovi škoda na majetku vznikla, podľa zistenia odvolacieho súdu sporný nie je, a preto podľa odvolacieho súdu základ nároku na náhradu škody sporný nebol a bolo potrebné v novom konaní sa zaoberať iba s výškou škody, to jest skutočnej škody a ušlého zisku. Za týmto účelom súd prvého stupňa v ďalšom konaní ustanovil kontrolné znalecké šetrenie, zaoberal sa s námietkami žalovaného voči kontrolnému znaleckému posudku a konštatoval, že kontrolný znalecký posudok bol vypracovaný znalcom prof. Ing. Ď., znalcom, vymenovaným Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a súd nemá dôvod pochybovať o odborných záveroch kontrolného znalca, ktorý sa v podstate stotožnil s závermi Ing. Č. spracovateľky predchádzajúceho znaleckého posudku. K návrhu na rozšírenie žaloby v podaní zo dňa 22. 10. 2001 a dňa 02. 05. 2003 uviedol, že zmenu pripustil. K námietke premlčania, vznesenej žalovaným uviedol, že hmotnoprávne účinky zmeneného návrhu nastávajú dňom, kedy účastník urobil procesný úkon, ktorého účinky sledujú zmenu žaloby, poprípade dňom, keď žalobca vykonal toto podanie do zápisnice o pojednávaní. Uviedol, že beh premlčacej lehoty sa preto vo vzťahu k zmenenému návrhu prerušuje dňom, kedy účastník zmenu návrhu či už písomne, alebo ústne do zápisnice o pojednávaní vykonal a nie dňom, keď bolo konanie o pôvodnom návrhu zahájené, alebo keď bolo rozhodnuté o pripustení zmeny návrhu. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalovaný námietku premlčania vo vzťahu k zmenenému návrhu vzniesol dôvodne, pretože beh premlčacích lehôt vo vzťahu k zmenenému návrhu sa prerušil až od momentu, kedy bola zmena návrhu vykonaná a nie od podanie žaloby. Na základe uvedeného prvostupňový súd v novom konaní vyhovel žalobe

len čiastočne, a to vo vzťahu k pôvodne žalobe uplatneného nároku a vo zvyšku z dôvodu premlčania žalobu zamietol. S poukazom na spracované znalecké posudky konštatoval, že žalobcovi vznikla škoda vo výške uplatňovanej v žalobe zo dňa 31. 05. 2000 a pokiaľ ide o nárok na ušlý zisk uviedol, že znalkyňa dospela k záveru, že tento tak, ako bol uplatnený v žalobe, je podhodnotený, z čoho vyplýva, že suma predstavujúca nárok na ušlý zisk tak, ako je uplatnená v žalobe, je súčasťou sumy, ku ktorej ako ku sume oprávnenej vo vzťahu k nároku na ušlý zisk dospeli obidvaja znalci s tým, že rozdiel medzi sumou pôvodne uplatnenou v žalobe a sumou, ktorú ako ušlý zisk stanovili znalci, bol predmetom vznesenej námietky premlčania, ktorá bola vznesená dôvodne. K námietke prekážky res iudicate uviedol, že táto je nedôvodná, nakoľko neboli splnené podmienky prekážky veci rozhodnutej.

K rozsudku Krajského súdu č. k. 35 Cb 95/00-Ko-323 bol vydaný doplňujúci rozsudok 35 Cb 95/00-Ko-341 zo dňa 18. 01. 2006 čo sa týka náhrady trov konania.

O odvolaní žalobcu (na liste v spise č. 347) a odvolaní žalobcu proti doplňujúcemu (list č. 355) rozsudku a odvolaní žalovaného list v spise č. 358 proti rozsudku Krajského súdu zo dňa 19. 12. 2005 a doplňujúcemu rozsudku zo dňa 18. 01. 2006 ako súd odvolací, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 2 Obo 52/2006 zo dňa 24. januára 2007 (list v spise č. 392) tak, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. 12. 2005, č. k. 35 Cb 95/00-Ko-323 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č. k. 35 CB 95/00-Ko-341 zo dňa 18. 01. 2006 a opravným uznesením zo dňa 03. 02. 2006 v časti priznanej istiny 1 154 529,50 Sk, 1 397 590,-- Sk a 274 751,-- Sk a 419 994,39 Sk potvrdil, v časti týkajúceho sa nároku na DPH rozsudok súdu prvého súdu zmenil tak, že žalobu zamietol a v časti určenia doby úroku z omeškania rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, žalovaný je povinný platiť žalobcovi 17,6% úrok z omeškania zo sumy 1 154 529,50 Sk od 09. 06. 2000 do zaplatenia a 17,6% úrok z omeškania zo sumy 1 397 590,-- Sk od 09. 06. 2000 do zaplatenia v ostatnej zamietavej časti žaloby rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a o trovách konania rozhodol tak, že ani jednému z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom vzniknutým medzi podnikateľmi a týkajúci sa podnikateľskej činnosti v zmysle ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. Konštatoval, že právny vzťah

medzi účastníkmi na základe neplatne uzavretej poisťnej zmluvy zo dňa 14. 08. 1998, ktorá zmluva nie je upravená Obchodným zákonníkom, ale je upravená Občianskym zákonníkom sa spravuje príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a Obchodným zákonníkom (§ 261 ods. 6 Obchodného zákonníka) a ďalšie následné vzťahy, vzniknuté z tohto primárneho vzťahu sú upravené v Obchodnom zákonníku, a preto sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Citoval rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. 03. 2000 č. k. 28 Cb 53/99-94, ktorým súd rozhodol o zamietnutí žaloby žalobcu, ktorou sa domáhal poisťného plnenia vo výške 1 000 000,-- Sk, a to z dôvodu, že určil poisťnú zmluvu č. 501137/96, uzavretú medzi účastníkmi za neplatnú pre neurčitosť jej obsahu a z dôvodu nepreukázania, že súčasťou poisťnej zmluvy sa stali všeobecné poisťné podmienky. S poukazom na ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. uviedol, že o rozhodnutej veci sa nemôže znovu konať, a preto odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa a zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu o základe nároku na náhradu škody a neplatnosti poisťnej zmluvy, zavinením žalovaného pre neurčitosť obsahu poisťnej zmluvy sa ďalej nezaoberal námietkami žalovaného, týkajúcimi sa platnosti poisťnej zmluvy a dôvodných alebo nedôvodných nárokoch na poisťné plnenie, vyplývajúcich z poisťnej zmluvy a posudzoval uplatnený nárok žalobcom na náhradu škody, ušlého zisku a príslušenstva tak, ako vznik nároku ustálil odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí. Konštatoval, že rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. 03. 2000 nebol dotknutý nárok na náhradu škody, a preto podľa odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne vec prejednal v celej uplatnenej výške. Odhliadnuc od základu nároku, ktorý s poukazom na dôvody súdu prvého stupňa a prvé rozhodnutie odvolacieho označil nárok za nesporný v zmysle ustanovenia § 420 a nasl. Súd prvého stupňa mal za preukázané vznik škody porušením právnej povinnosti existenciou úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, vznikom škody, spočívajúcej v zmenšení majetku, predstavujúce majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na uvedené veci do predošlého stavu „zodpovednosti žalovaného, ktorý spôsobil neplatnosť zmluvy a tým nemožnosť poisťného plnenia z poisťnej udalosti. Konštatoval, že výška náhrady škody bola zisťovaná znaleckým posudkom Ing. Č., ktorý určil hodnotu odcudzeného tovaru ku dňu 10. 06. 1997 (poisťná udalosť – krádež v predajni žalobcu) vo výške 1 154 529,50 Sk a ku dňu 23. 05. 1998 - 25. 05. 1998 poisťná udalosť krádež v predajni žalobcu (1 347 366,86 Sk, ktorú výšku ustálil aj kontrolný znalec. Odvolací súd preto zhodne ustálil výšku škody s prvostupňovým súdom na základe výsledkov dokazovania v prvostupňovom konaní, ale uplatnený nárok posudzoval najmä podľa § 373 a nasl. Obchodného zákonníka

v spojení s ustanovením § 268 Obchodného zákonníka. V časti uplatneného nároku žalobcu na zaplataenie dane z pridanej hodnoty ako súčasť náhrady škody, ktorú mal žalobca v zmysle ustanovenia § 20 ods. 12 zákona č. 289/1995 Zb. O DPH (platného v roku 1977, 1978) odviešť do štátneho rozpočtu titulom uplatneného odpočtu dane pri nákupe následne odcudzeného tovaru, podľa odvolacieho súdu žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom, že takto uplatnenú daň aj do štátneho rozpočtu skutočne odviedol, a teda, že mu v tejto uplatnenej výške škoda vznikla na základe krádeže tovaru, za ktorú mal povinnosť daň odviešť. Z tohto dôvodu odvolací súd v tejto časti podľa § 220 O. s. p. v časti, týkajúcej sa priznania dane z pridanej hodnoty vo výške 274 751,-- Sk spolu s úrokom z omeškania ako príslušenstva k tejto pohľadávke a v uplatnenej výške 238 775,-- Sk s príslušenstvom prvostupňový rozsudok zmenil a ako nedôvodný zamietol. Čo sa týka námietky premlčania, vznesenej žalovaným, sa odvolací súd stotožnil s názorom, vysloveným prvostupňovým súdom a priznaný nárok na ušlý zisk súdom prvého stupňa uplatnený žalobcom v žalobnom návrhu za rok 1997 vo výške 274 751,-- Sk a za rok 1978 vo výške 419 994,39 Sk označil za taký, ktorý zodpovedá výpočtom znalcov možnej obchodnej marže z odcudzeného tovaru a komisionálneho tovaru za roky 1977, 1978, kedy došlo k škodovej udalosti bez možných úrokov z predpokladanej marže z predaja nového komisionálneho tovaru, keď na základe znaleckého dokazovania tieto hodnoty sa pohybujú v rozmedzí viac ako 600 000,-- Sk s uplatneným návrhom na ušlý zisk žalobcom vo výške 658 769,-- Sk. Odvolací súd v zmysle ustanovenia § 219 O. s. p. v tejto časti, týkajúcej sa zamietnutia rozšíreného návrhu žalobcom na ďalší ušlý zisk s príslušenstvom, ako aj časť rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým priznal pôvodnou žalobou uplatnený ušlý zisk, rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. V časti, týkajúcej sa uplatneného úroku z omeškania, rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobcovi priznal úrok z omeškania 17,6% z priznanej sumy náhrady škody a ušlého zisku od 09. 06. 2000 do zaplataenia, pričom pri určení doby začatia omeškania s peňažným plnením titulom náhrady škody vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný sa dozvedel o povinnosti plniť žalobcovi na základe právoplatného rozhodnutia súdu o neplatnosti poisťnej zmluvy, to jest od 22.05. 2000, najneskôr podaním žalobného návrhu na plnenie titulom náhrady škody dňa 09. 06. 2000. V časti výroku o náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. s prihliadnutím na pomer úspechu a neúspechu účastníkov konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu s vyznačenou právoplatnosťou 26. 03. 2001 podal dovolanie žalobca, podaním doručeným súdu 27. 04. 2007, v zákonnej jednomesačnej lehote z dôvodu, že rozhodnutie súdu o náhrade ušlého zisku je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočíva na nesprávnom právnom posúdení v súlade s ustanovením § 241 ods. 2 písmeno b./ O. s. p. S posúdením námietky premlčania sa žalobca nestotožnil, nakoľko podľa neho, jeho dva právne úkony smerujúce k rozšíreniu jeho nárokov na základe znaleckého posudku Ing. Č. a Ing. Ď., boli dané v čase spočívania premlčacej doby, a teda nemohli byť premlčané. Žalobca sa taktiež nestotožnil s časťou rozsudku, ktorou mu súd nepriznal ušlý zisk od vzniku škody do jej zaplatenia žalovaným, vrátane 17,6% úroku z omeškania. S vysloveným názorom odvolacieho súdu ohľadne toho, že žalobca nepreukázal vznik škody v časti priznaného nároku DPH sa žalobca taktiež nestotožnil, nakoľko zistenie, že žalobca nepreukázal, že daň odviedol, označil za nepravdivé. Rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že priznal žalobcovi 17,6% úrok z omeškania, žalobca označil za zmätočný, vykazujúci iné vady a navrhol, aby rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 Obo 52/2006 v spojení s doplňujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. 01. 2006 č. k. 35 Cb 95/00-341 a opravnými uznesením toho istého súdu zo dňa 03. 02. 2006 v časti priznanej istiny 1 154 529,50 Sk, 1 397 590,-- Sk, 274 751,-- Sk a 419 994,39 Sk zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie s tým, že odvolací súd rozhodne aj o trovách konania a dovolacieho konania.

Na základe podnetu žalovaného, doručeného generálnemu prokurátorovi 11. 04. 2007, podal mimoriadne dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. decembra 2005 č. k. 35 Cb 95/00-Ko-323 v spojení s doplňujúcim rozsudkom označeného súdu z 18. januára 2006 č. k. 35 Cb 95/00-Ko-341 v znení opravného uznesenia označeného súdu z 3. februára 2006 č. k. 35 Cb 95/2000-Ko-356 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2007 č. k. 2 Obo52/2006-392 ohľadne výroku o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa o priznaní istiny v sumách 1 154 529,50 Sk, 1 397 590,--Sk, 274 751,--Sk a 419 994,39 Sk a ohľadne výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa o úrokoch z omeškania podaním, doručeným súdu 14. 03. 2008, to jest v zákonnej jednoročnej lehote. Navrhol obidva označené rozsudky zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Poukázal na list v spise 187, ktorým opätovne upravoval jeho žalobný návrh tak, že požadoval, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť titulom náhrady škody v celkovej výške

10 931 189,--Sk s príslušenstvom vo forme úrokov z omeškania, čo špecifikoval ako náhradu skutočnej škody, vzniknutej odcudzením tovaru a ďalších vecí dňa 10. júna 1997 v hodnote 1 154 528,-- Sk a jej ďalšej skutočnej škody, vzniknutej odcudzením tovaru a ďalších vecí v dňoch 23. 05. 1998 a 25. 05. 1998 v hodnote 1 614 675,--Sk a z tejto sumy prislúchajúcich úrokov z omeškania vo výške 17,6% od 26.mája 1998 a náhradu ušlého zisku v hodnote 8 209 293,--Sk a tomu zodpovedajúcich úrokov z omeškania vo výške 17,6% od 26. mája 1998 a uviedol, že touto zmenou už žalobca nepožadoval v rámci náhrady škody čiastku zodpovedajúcu vo výške DPH odcudzeného tovaru, opätovne však uplatňoval úrok z omeškania. Zároveň poukázal na fakt, že žalobca vyvodzoval spôsobenie vyčíslenej škody so skutočnosťou, že 14. augusta 1996 uzavrel so žalovanou neplatnú poisťnú zmluvu číslo 501 137/96 o poistení pre prípad poškodenia alebo zničenia vecí živelnou udalosťou alebo vodou z vodovodných zariadení na poisťnú sumu 1 000 000,-- Sk, pre prípad ukradnutia vecí na poisťnú sumu 1 000 000,-- Sk. Za nesporné označil, poisťná zmluva číslo 501 137/96 zo dňa 14. 08. 1996 bola v konaní č. k. 28 Cb 53/99 o poisťné plnenie z titulu poisťnej udalosti Krajským súdom v Banskej Bystrici označená za absolútne neplatnú. Konštatoval, že predmetom konania bolo určenie zodpovednosti žalovanej za škodu a náhrady tejto škody, ktorá mala vzniknúť na úkor žalobcu v dôsledku medzi účastníkmi uzavretej, ale neplatnej poisťnej zmluvy zo dňa 14. 08. 1996 o poistení majetku a stanovenie rozsahu tejto náhrady vo vzťahu ku skutočnej škode, tak aj k ušlému zisku. Uviedol, že za predpokladu, že poisťiteľ spôsobí uzavretie neplatnej poisťnej zmluvy, má poistený, pokiaľ bol dobromyseľný v otázke perfektnosti zmluvy, nárok na náhradu škody ako osoba, ktorej neplatný právny úkon bol určený a že za škodu v takomto prípade sa považuje ujma, ktorá poistenému vzniká stratou práva na poisťné plnenie z poisťnej zmluvy, ktoré má povahu majetkového práva. Za nepochybniteľný označil fakt, že v predmetnej veci žalobcovi škoda vznikla ako ujma vyjadriteľná v peniazoch ako priamy dôsledok nemožnosti žalovanej plniť z poisťnej zmluvy, uzatvorenej medzi účastníkmi v dôsledku jej neplatnosti ohľadne zmierenia následkov škody, ktorú žalobca ako poistenec utrpel dňa 10. júna 1997 a uplatnil ju ako poisťnú udalosť. Konštatoval, že výška tejto majetkovej ujmy žalobcovi ako dôsledok v príčinnej súvislosti s neplatnou poisťnou zmluvou je úmerná výške poisťného plnenia, ktoré by žalobcovi ako poistenému bolo poskytnuté žalovanou ako poisťiteľom, na podklade poisťnej zmluvy, pokiaľ by nebola označená vadou spôsobujúcou jej neplatnosť. Namietal, že procesné sudy iba analogicky vyvodili záver, že neplatnosť poisťnej zmluvy zo dňa 10. 06. 1997 malo za následok nemožnosť poisťného plnenia aj vo vzťahu s poisťnou udalosťou, ku ktorej došlo

na ujmu žalobcu v dňoch 23. 05. až 26. 05. 1998, bez toho, aby sa vyjadrili a posudzovali otázku, či škoda, ktorú na majetku utrpel žalobca pri tejto poistnej udalosti, takisto podlieha poistnému plneniu ako povinnosti žalovanej, vyplývajúcej z poistnej zmluvy. Podľa generálneho prokurátora Slovenskej republiky obidva sudy vzhľadom na listinné dôkazy nesprávne ustálili výšku skutočnej škody, za ktorú mal žalobcovi žalovaný zodpovedať a ktorú možno uložiť ako vyčíslenú platobnú povinnosť voči žalobcovi, nakoľko skutočná škoda ako majetková ujma, spôsobená stratou žalobcovho práva na poistné plnenie, ktorá bola v príčinnej súvislosti s neplatnosťou zmluvy, mohla dosiahnuť nanajvýš 1 000 000,-- Sk za jednu poistnú udalosť. Na základe uvedeného podľa generálneho prokurátora Slovenskej republiky priznaná náhrada skutočnej škody v rozsahu 1 154 529,50 Sk, resp. 1 397 590,-- Sk, teda v rozsahu prevyšujúcom, nie je v príčinnej súvislosti s neplatnosťou zmluvy a následkami založenými touto skutočnosťou, ale v príčinnej súvislosti s odcudzením vecí (v hodnote vyčíslenej žalobcom a potvrdenej znaleckými posudkami), ktorá nemôže zakladať zodpovednosť žalovanej v takomto rozsahu. Za neprávny postup označil, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o náhrade skutočnej škody neprihliadal na schválenú zmenu žaloby uplatnenú žalobcom dňa 22. októbra 2001, ktorou znížil požiadavku náhrady škody z titulu poistnej udalosti z 23. 05. - 15. 05. 1998 na sumu 1 374 366,86 Sk, ani na schválenú zmenu žaloby uplatnenú žalobcom 2. mája 2003, ktorou znížil aj požiadavku náhrady škody z poistnej udalosti z 10. júna 1997 na sumu 1 154 528,-- Sk. Za chybný postup označil, že prvostupňový súd neprihliadol na účinné späťvzatie žaloby zo dňa 22. októbra 2001 ohľadne náhrady súm zodpovedajúcich DPH z hodnoty odcudzeného tovaru oboma poistnými udalosťami, ako aj nároku na úroky z omeškania. Konštatoval, že pokiaľ žalobca uplatnil nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, tak zo súm vyčíslených ako skutočná škoda, ako aj zo sumy súhrne vyčísleného ušlého zisku pri zmene žaloby z 2. 05. 2003 išlo o nové uplatnenie takého nároku, k čomu došlo po uplynutí premlčacej lehoty, ktorá plynula rovnako pre istinu ušlý zisk aj príslušenstvo. Priznaniu takéhoto nároku bránila vznesená námietka premlčania, uplatnená žalobcom tak vo verbálnom vyjadrení na pojednávaní dňa 30. 03. 2005 č. 1. 256 spisu, ako aj v jej písomnom vyjadrení z 12. 12. 2005 č. 1. 297 k upravenej žalobe žalobcu a následne zopakovanej na pojednávaní dňa 19. 12. 1997 (č. 1. 307 spisu). Konštatoval, že až odvolací súd odstránil nesprávnosť stanovenia začiatku úročenia. Uviedol, že výška ušlého zisku sa odvíja od rozsahu náhrady skutočnej škody, teda od limitovanej výšky poistného plnenia pre prípad oboch poistných udalostí. Za nesprávne označil, že ak znalci pri určovaní ušlého zisku vychádzali zo súm, ktoré predstavovali škodu spôsobenú

na majetku žalobcu odcudzením tovaru , nie však zo súm, ktoré zodpovedali skutočnej škode, spôsobenej žalobcovi neplatnosťou poisťnej zmluvy. Pochybenie prvostupňového súdu, že žalobcovi priznal aj úspešne namietaný premlčaný nárok podľa generálneho prokurátora Slovenskej republiky, odvolací súd odstránil iba čiastočne tým, že zamietol nárok na náhradu súm zodpovedajúcich DPH, pričom procesne správnym postupom by bolo zrušenie dotknutej časti rozsudku súdu prvého stupňa a zastavenie konania v tejto časti podľa § 221 ods. 1 písmeno e/ a ods. 2 O. s. p. Za pochybenie obidvoch súdov označil nesprávne určenie výšky skutočnej škody, zodpovedajúcej limitovanému poisťnému plneniu, napriek tomu, že žalovaná na nesprávne určenie výšky škody poukazovala, čo platí aj pre učenie výšky ušlého zisku. Za pochybenie označil aj to, že súdy neprihliadli na účinné obmedzenie žaloby, ale pri rozhodovaní vychádzali v zmysle pôvodne podanej žaloby zo dňa 31. 05. 2000, čím rozhodli nad rozsah vymedzeného predmetu konania a takýto postup kvalifikoval ako vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov jeho dovolanie označil ako dôvodné podľa § 243f ods. 1 písmeno b./ v spojení s § 234e ods. 1 O.s.p.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. (§ 236 O. s. p.)

Ustanovenie § 241 ods. 2 písmeno b/ O. s. p., na ktoré sa žalobca v dovolaní odvoláva pojednáva o tom, čím možno dovolanie odôvodniť čo podľa písmena b/ ods. 2 O. s. p. je, že konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Toto konkrétne ustanovenie však nevymedzuje prípustnosť dovolania, ktorá je stanovená ustanovením § 236, § 237 a § 238 O.s.p. Z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa. Z výroku rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti potvrdil a v časti menil tak, že nárok týkajúci sa DPH zamietol , a v časti týkajúcej sa určenia doby úroku z omeškania tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 17,6% úrok z omeškania zo sumy 1 154 529,50 Sk od 09. 06. 2000 do zaplattenia. Z uvedeného vyplýva, že dovolanie žalobcu podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je prípustné iba v časti, ktorou bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenené, teda v časti týkajúcej sa nároku na DPH a určenia doby úročenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 2 O. s. p.) prejednal dovolanie žalobcu v časti, ktorou bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. ako podané v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.) spĺňajúce náležitosti určené ustanovením § 241 O. s. p. s tým, že prípustnosť dovolania je daná ustanovením § 238 ods. 1 O. s. p.

Predmetom dovolania žalobcu je posúdiť správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v časti, týkajúcej priznania náhrady škody za daň z pridanej hodnoty vo výške 274 751,-- Sk spolu s úrokom z omeškania k tejto pohľadávke a v časti 238 775,-- Sk s príslušenstvom.

Základnou otázkou pre posúdenie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý nárok na náhradu škody predstavujúci daň z pridanej hodnoty nepriznal z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že túto daň do štátneho rozpočtu odviedol, a teda že mu v tejto výške škoda vznikla, je posúdiť či žalobcovi v tejto výške škoda skutočne vznikla a či ide o škodu, ktorá je v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovanej.

Druhou otázkou pre posúdenie dôvodnosti dovolania žalobcu je, či odvolací súd dospel k správne mu záveru, keď za deň podstatný pre určenie doby začatia omeškania žalovanej s peňažným plnením určil deň, kedy sa žalovaná o povinnosti plniť žalobcovi na základe právoplatného rozhodnutia dozvedela najneskôr podaním žalobného návrhu na plnenie titulom náhrady škody, čo bolo dňa 09. 06. 2000.

Podľa žalobcu je nesporné, že preukázal, že daň z pridanej hodnoty do rozpočtu odviedol, čo však nie je zrejme zo žiadneho dôkazu založeného v spise. Z predložených dôkazov nie je zřejmé, čím žalobca preukázal, že daň z pridanej hodnoty do štátneho rozpočtu odviedol, a teda že mu v tejto výške skutočná škoda, ktorá by bola v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovanej vznikla. Najvyšší súd Slovenskej republiky §10a ods. 2 O. s. p. nedospel k záveru, že odvolací súd pochybil, keď v tejto časti nárok na náhradu škody ako nepreukázaný zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 2 O. s. p.) sa stotožnil s vysloveným právnym záverom, že žalovaná sa do omeškania s platením nároku na náhradu škody mohla dostať až momentom, keď sa dozvedela, že za vznik škody je zodpovedná a v akej výške. Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a

ods. 2 O. s. p.) dovolanie žalobcu označil za nedôvodné a v súlade s ustanovením § 243b ods. 1 O. s. p. dovolanie žalobcu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 3 O. s. p.) prejednal mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243i ods. 2 O. s. p. ako podané v zákonnej lehote v súlade s ustanovením § 243g O. s. p. a prípustné podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243f ods. 1 písmeno b/, c/ O. s. p.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti mimoriadneho dovolania je, či prvostupňový, aj odvolací súd napadnutými rozhodnutiami právo na náhradu škody žalobcovi vo výške určenej v rozhodnutí odvolacieho súdu voči žalovanej priznal správne. .

Z predložených dôkazov nie je sporné, že predmetom sporu je právo na náhradu škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť v dôsledku medzi účastníkmi uzavretej, ale neplatnej poisťovnej zmluvy č. 501137/96 zo dňa 14. augusta 1996 s účinnosťou od 15. 08. 1996 o poistení majetku, ktorej predmetom bolo okrem iného aj poistenie, pre prípad ukradnutia vecí na celkovú poistnú sumu 1 000 000,-- Sk.

Z predložených dokladov nie je sporné, že poisťovná zmluva č. 501137/96 zo dňa 14. 08. 1996 s účinnosťou od 15. 08. 1996 bola určená rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28 Cb 53/99-94 zo dňa 21. 03. 2000 za absolútne neplatnú s odkazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. (poisťovná zmluva na strane č. 35 spisu).

Z predložených dokladov je zrejmé, že žalobca v predmetnej žalobe zodpovednosť žalovanej za vzniknutú škodu odvodil z zdôvodnenia zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 08. 10. 2002 č. k. 6 Obo 49/02, z ktorého jednoznačne vyplýva, že majetok žalobcu sa konaním žalovanej zmenšil, a to o výšku poistného plnenia, ku ktorému by muselo dôjsť v prípade platnej poisťovnej zmluvy. Z obsahu zrušujúceho uznesenia nie je sporné, že neplatnosť poisťovnej zmluvy zavinila žalovaná pre neurčitosť obsahu poisťovnej zmluvy, čím porušila ustanovenie § 34, § 35 a § 37 ods. 1 a tiež tým, že žalovaná nepreukázala, že súčasťou poisťovnej zmluvy sa stali aj platné všeobecné podmienky v zmysle ustanovenia § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka a že základ nároku na náhradu

škody sa považuje za daný. Tieto skutočnosti neboli žalobcom a ani Generálnym prokurátorom v mimoriadnom dovolaní spochybňované.

Podstatnou otázkou pre posúdenie správnosti napadnutých rozhodnutí je určenie výšky skutočnej škody, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku zavinenia žalovanej pri uzatváraní poisťnej zmluvy č. 501137/96. Z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28 Cb 53/99–94 zo dňa 21. 03. 2000, ktorý žalobca k žalobe podanej dňa 09.06.2000 priložil vyplýva, že žalobca si voči žalovanej uplatnil právo na plnenie z poisťnej zmluvy č. 501137/96 s účinnosťou od 15.08.1996 vo výške 1 000 000,-- Sk pre prípad krádeže uskutočnenej vlámaním do predajne dňa z 10. 06. 1997 na 11. 06. 1997, ako aj, že podľa zdôvodnenia v tomto rozsudku na základe vykonaného dokazovania konajúci súd konštatoval, že bolo v tejto poisťnej zmluve dohodnuté poistenie pred prípad ukradnutia vecí na hnutel'ný majetok do poisťnej sumy 1 000 000,-- Sk a plnenie poisťovne, vymedzené na obstarávaciu cenu ukradnutých vecí s tým, že však vymedzenie, teda zoznam vecí sa v poisťnej zmluve ani v jej prílohe nenachádza.

Zo žaloby, doručenej 09.06.2000 vyplýva, že žalobca si touto uplatňuje právo na náhradu škody vo výške 2 552 119,50 Sk, zaplata DPH a ušlý zisk, a to všetko s prísl. Pre neplatnosť právneho úkonu porušením právnej povinnosti, konkrétne v tomto prípade nepriloženie všeobecných poisťných podmienok k poisťnej zmluve č. 501137/96, uzavretej s účinnosťou od 15. 08. 1996. Uplatnenú sumu 2 552 119,50 Sk ako výšku škody špecifikoval vyčíslenou škodou na poistenom majetku, vzniknutou pri poisťnej udalosti krádežou, uskutočnenou zo dňa 10. 06. 1997 na 11. 06. 1997, teda poisťnou udalosťou uvedenou aj v spore o poisťné plnenie vo výške 1 000 000,--Sk a ďalej sumou 1 397 590,-- Sk, predstavujúcou skutočnú škodu, spôsobenú krádežou, uskutočnenou dňa 23. 05. - 25. 05. 1998 . Okrem týchto súm uplatnil predmetnou žalobou aj právo na náhradu škody vo výške 274 751,-- Sk s úrokom z omeškania, nárok a DPH vo výške 238 775,-- Sk, právo na ušlý zisk vo výške 274 751,-- Sk s 17,6% a právo na ušlý zisk vo výške 419 994,39 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17.6%.

Z dokladu, založeného na čísle listu označeného ako poisťná zmluva 501 137/96 zo dňa 14.8.1996 vyplýva, že v tejto poisťnej zmluve v bode 5 označeného ako „poistenie pre prípad ukradnutia vecí“ vyplýva, že poisťná suma na hnutel'ný majetok bola dohodnutá

1 000 000,-- Sk tak, ako bolo konštatované v dôvodoch rozsudku Krajského rozsudku v Banskej Bystrici č. 28 Cb 53/99-94 zo dňa 21. 03. 2000. Je zrejmé, že táto suma 1 000 000,-- Sk bola vymedzená maximálne poistné plnenie za jednu poistnú udalosť. Sporné nie je, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody z dôvodu nevyplatených dvoch poistných udalostí krádeži, uskutočnených dňa z 10. 06. na 11. 06. 1997 a ....., ktoré by musela žalovaná zaplatiť poisťiteľovi následkom vzniku poistnej udalosti, keby išlo o poistnú zmluvu platnú. Fakt, že za porušenie povinnosti, následkom ktorej došlo k vzniku neplatnej poistnej zmluvy, bola za zodpovedného označená žalovaná, sporný nie je. Predpokladmi práva na náhradu škody okrem porušenia povinnosti je však vznik skutočnej škody, ktorá je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Z titulu porušenia povinnosti, následkom ktorej došlo k uzavretiu poistnej zmluvy, mohla vzniknúť škoda iba do výšky poistného plnenia, ktoré by bolo žalobcovi za predpokladu platne uzavretej poistnej zmluvy vyplatené. V žiadnom prípade žalobcovi nemohla vzniknúť skutočná škoda následkom porušenia povinnosti žalovanej vo výške zisťovanej na základe hodnoty odcudzených vecí, ušlý zisk v prípade, že by tieto veci odcudzené neboli, vo výške dane z pridanej hodnoty, ktorá by bola za tieto odcudzené veci do štátneho rozpočtu odvedená. Skúmanie takejto výšky skutočnej škody je v danom prípade bezpredmetné, nakoľko ide jednoznačne o vznik škody, ktorá nie je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Výška právom uplatnenej skutočnej škody, ušlého zisku škody následkom odvedenej dane z pridanej hodnoty, nie je rozhodujúca pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody z dôvodu porušenia povinnosti, následkom ktorej došlo k neplatnému uzavretiu poistnej zmluvy. V prípade platne uzavretej poistnej zmluvy medzi účastníkmi by žalobca mal od žalovaného právo na poistné plnenie následkom vzniku poistnej udalosti, a preto keď žalovaná aj porušila povinnosť pri uzatváraní poistnej zmluvy, môže zodpovedať za škodu žalobcovi do výšky plnenia, ktoré by mu bola povinná poskytnúť, keby k porušeniu povinnosti z jej strany došlo, lebo v takejto výške vzniknutá škoda je v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovanej. Obidva sudy pri rozhodovaní vo veci, keď pri posudzovaní skutočnej škody, ktorá vznikla žalobcovi, neposudzovali jej výšku, v súvislosti s porušením povinnosti, ktorá je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, pochybili. V danom prípade škoda žalobcu môže predstavovať iba ujmu, ktorá poistenému vznikla stratou práva na poistné plnenie z poistnej zmluvy, následkom vzniku poistnej udalosti. Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 3 O. s. p.) sa stotožnil s vysloveným právnym názorom v mimoriadnom dovolaní, že žalovaný môže zodpovedať za náhradu škody v danom prípade, z dvoch poistných udalostí, do výšky

2 000 000,-- Sk, nakoľko iba v tejto výške žalobcovi škoda vznikla porušením povinnosti, ktoré porušenie je v príčinnej súvislosti s vzniknutou škodou. Žalovaná preto nemôže zodpovedať za vyššiu škodu danom prípade uplatnenú aj z titulu zodpovednosti za ušlý zisk, DPH príslušenstva, nakoľko táto presahuje maximálnu sumu 2 000 000,-- Sk, ktorú by bola žalovaná titulom poistného plnenia za dve poistné udalosti poisťiteľovi musela vyplatiť. Z uvedeného je teda zrejmé, že mimoriadne dovolanie je právne dôvodné a konajúce sudy pochybili, keď žalobcovi právo na náhradu škody priznali vo vyššej výške ako 2 000 000,-- Sk. Na základe správne posúdeného skutkového a právneho stavu odvolací súd mal v odvolacom konaní žalovanú zaviazat' žalobcovi zaplatiť titulom náhrady sumu 2 000 000,-- Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6% od 09. 06. 2000 do zaplatenia a vo zvyšku nárok ako nedôvodný zamietnuť. Výška úroku a doba úročenia od 09. 06. 2000, určené rozsudkom odvolacieho súdu, neboli v mimoriadnom dovolaní spochybňované.

V konaní o mimoriadnom dovolaní platia primerane ustanovenia o konaní na dovolacom súde § 242 až 243d, ak tento zákon neustanovuje niečo iné (§ 243i ods. 2 O. s. p.).

Z ustanovenia § 243b ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ak dovolací súd dôjde k záveru, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nebol dostatočne zistený skutkový stav, uznesením zruší napadnuté rozhodnutie. Ak nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia spočíva len v nesprávnom právnom posúdení správne zisteného skutkového stavu, dovolací súd zmení napadnuté rozhodnutie.

S poukazom na citované ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 3 O. s. p.) mimoriadnemu dovolaniu vyhovel a rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že v časti o zaplatenie 2 000 000,-- Sk s úrokom z omeškania 17,6% od 09. 06. 2000 potvrdil a vo zvyšku zmenil tak, že žalobu vo zvyšnej časti zamietol.

Pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné (§ 243c O. s. p.).

Z ustanovenia § 224 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky

(§ 10a ods. 3 O. s. p.) keďže na základe mimoriadneho dovolania zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu, rozhodol aj o náhrade trov prvého stupňa, teda v konaní pred krajským súdom, odvolacím súdom tak, že náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov konania s odkazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O. s. p. nepriznal.

S poukazom na citované ustanovenie Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 3 O. s. p.) náhradu trov dovolacieho konania účastníkom konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2009

JUDr. Jana Zemaniková, v. r.
predsedníčka senátu